ctgb

De staatsecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

De staatsecretaris van Infrastructuur en Waterstaat
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Datum
21-9-2026

Behandeld door
Drs. R.J.T. van Lint

Telefoonnummer
+31 0317 - 471810

E-mail
rob.van.lint@ctgb.nl

Kenmerk
2113913533-117

Betreft: Toets Ctgb van compromistekst Omnibuspakket veiligheid van voedsel en diervoeder voor gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Geachte staatssecretaris Erkens en staatssecretaris Bertram,

Op 21 september jl. heeft het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie de definitieve compromistekst over gewasbeschermingsmiddelen en biociden van het Omnibuspakket over veiligheid van voedsel en diervoeder gedeeld. Gegeven de zeer korte tijd die beschikbaar is informeert het Ctgb u met deze brief over onze bevindingen op hoofdlijnen over dit compromisvoorstel.

Het huidige compromisvoorstel komt voor gewasbeschermingsmiddelen en biociden grotendeels overeen met het eerdere compromisvoorstel uit juni, waarover het Ctgb u informeerde[i]. Voor biociden is het voorstel niet gewijzigd. Voor gewasbeschermingsmiddelen is het voorstel op één punt verbeterd: de belangrijkste wijziging is dat het Europese signaleringssysteem, zoals door Ctgb geadviseerd en door Nederland bepleit, nu is opgenomen. Daarmee is voor gewasbeschermingsmiddelen een zekere waarborg opgenomen dat nieuwe wetenschappelijke kennis of monitoringsdata over werkzame stoffen tijdig betrokken kan worden in de beoordelingsprocessen. Of dit daadwerkelijk zal gebeuren is o.a. afhankelijk van de frequentie waarop dit in de praktijk zal plaatsvinden.
Voor biociden ontbreekt deze waarborg. Daarnaast biedt het voorstel geen structurele oplossing voor de overbelasting die we nu voor zowel gewasbeschermingsmiddelen en biociden in de uitvoering ervaren.

Nadere toelichting belangrijkste punten compromistekst
Net als het eerdere compromisvoorstel leidt ook dit voorstel niet tot een wezenlijk ander systeem dan het huidige. Naast de door ons positief geapprecieerde voorstellen voor het versnellen van de toelating van ‘groene’ gewasbeschermingsmiddelen is het grootste verschil met de huidige situatie de

aanzienlijk verlengde goedkeuringstermijnen voor zowel gewasbeschermingsmiddelen als voor biociden[ii]. Hierdoor neemt de tijd tot de periodieke herbeoordeling toe. Voor gewasbeschermingsmiddelen staat daar tegenover dat, zoals ook in de eerdere voorstellen opgenomen, werkzame stoffen tussentijds gedeeltelijk opnieuw kunnen worden beoordeeld. Een verbetering ten opzichte van het vorige compromisvoorstel is het opnemen van een Europees signaleringssysteem voor nieuwe wetenschappelijke kennis of monitoringsdata over werkzame stoffen. Dergelijke signalen kunnen er via tussentijdse herbeoordelingen voor zorgen dat werkzame stoffen sneller op de juiste onderdelen opnieuw beoordeeld worden. Voor biociden is in het voorstel geen vergelijkbaar signaleringssysteem opgenomen. Overigens biedt de separaat lopende Europese evaluatie van de biocidenverordening kansen voor een meer grondige revisie van deze verordening.

Uitgesplitst op de punten van beschermniveau en werklast apprecieert het Ctgb het voorstel als volgt:

Gewasbeschermingsmiddelen

- Beschermniveau: Het voorstel om de maximale goedkeuringstermijn voor reguliere werkzame stoffen te verlengen van 15 naar 25 jaar kan in beginsel leiden tot verlaging van het beschermniveau. Er wordt immers minder vaak een herbeoordeling op de laatste stand van de wetenschap uitgevoerd dan nu het geval is. Daar staat tegenover dat het huidige voorstel de mogelijkheid biedt voor gerichte herbeoordeling van stoffen, mede gestuurd door een Europees signaleringssysteem in de vorm van een periodieke evaluatie van nieuwe wetenschappelijke literatuur en monitoringsdata over werkzame stoffen door de Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid (EFSA). Het Ctgb ziet dit systeem – mits adequaat toegepast – als belangrijk mechanisme om het niveau van bescherming beter te borgen. Het functioneren van dit systeem wordt mede bepaald door de frequentie van de periodieke evaluaties door EFSA; een specifiek voorgeschreven frequentie is helaas niet opgenomen in het voorstel.
  De eerdere voorstellen voor versnelling van de toelating van ‘groene’ middelen zijn in dit voorstel behouden. Dat waarderen we nog steeds als heel positief. Die versnelling kan winst opleveren voor de gezondheid en het milieu.[iii]
- Uitvoering: De effecten van het voorstel op de uitvoeringslast kunnen met de beschikbare informatie niet goed ingeschat worden; verwacht wordt dat de uitvoeringslast netto enigszins kan afnemen. Aan de ene kant neemt de werklast namelijk af doordat er minder vaak periodieke herbeoordelingen zijn, maar aan de andere kant juist toe door de nieuwe mogelijkheid van tussentijdse gedeeltelijke herbeoordelingen. Hoewel voorgesteld wordt om deze tussentijdse herbeoordelingen van de werkzame stoffen door EFSA uit te laten voeren, zijn de

lidstaten verantwoordelijk voor het tussentijds herbeoordelen van de middelen op basis deze werkzame stoffen. Het invoeren van het Europese signaleringssysteem en de mogelijkheid tot tussentijdse gedeeltelijke herbeoordelingen kan voor middelbeoordelingen meer duidelijkheid geven over wat de meest recente stand van de wetenschappelijke en technische kennis van werkzame stoffen is, wat een gunstig effect heeft op de efficiëntie van de middelbeoordelingen. Aan de andere kant zorgen de verlengde herbeoordelingstermijnen er mogelijk voor dat vaker nieuwe wetenschappelijke informatie over stoffen in de middelbeoordeling moet worden meegenomen, wat minder efficiënt is. Hoe de balans uitpakt, is afhankelijk van hoe vaak tussentijdse gerichte herbeoordelingen van stoffen uitgevoerd gaan worden.
Specifiek voor 'groene' stoffen en middelen zorgen de versnellingsmaatregelen voor zowel een verhoogde efficiëntie en verlaging van de werklast.

Biociden

- Beschermniveau: Het voorstel geeft onvoldoende waarborgen dat het niveau van bescherming niet daalt als gevolg van het verlengen van de maximale goedkeuringstermijn van werkzame stoffen van 15 naar 25 jaar, aangezien een Europees signaleringssysteem voor biociden in het voorstel ontbreekt. Een verschil met gewasbeschermingsmiddelen is dat voor biociden de frequentie van de middelbeoordelingen niet verlaagd wordt, waardoor nieuwe informatie over werkzame stoffen via deze weg op lidstaatniveau opgenomen kan worden.
- Uitvoering: De efficiëntie van het systeem wordt lager, omdat de belasting wordt verplaatst van de Europese stofbeoordeling naar de middelbeoordelingen op lidstaatniveau.

Hoogachtend,

Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden,
voor deze:
de voorzitter,

Drs. R.J.T. van Lint

[i] Brief Ctgb-toets compromisvoorstel Omnibus voedselveiligheid | College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden

[ii] De huidige maximum termijnen zijn 10 jaar (eerste goedkeuring) en 15 jaar (verlenging van goedkeuring na herbeoordeling). De nu in het compromisvoorstel opgenomen maximum termijnen zijn gelijk aan die van het compromisvoorstel uit juni, namelijk respectievelijk 15 en 25 jaar. In het oorspronkelijke voorstel van de Europese Commissie zijn onbeperkte termijnen opgenomen.

[iii] Gezondheidsraad: Gezondheidswinst door inzet biocontrol voor gewasbescherming